

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Kateřinou Peroutkovou ve věci

žalobce: **R. W.**, narozený dne X
bytem X

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**
sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2024, č. j. KRPA-362062-19/ČJ-2024-000022-ZSV

takto:

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství hl. m. Prahy ze dne 20. 11. 2024, č. j. KRPA-362062-19/ČJ-2024-000022-ZSV se zrušuje.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou prostřednictvím žalovaného Městskému soudu v Praze dne 11. 12. 2024 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 11. 2024, č. j. KRPA-362062-19/ČJ-2024-000022-ZSV (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) rozhodnuto o zajištění cizince za účelem vycestování, přičemž doba zajištění byla stanovena na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

II. Obsah žaloby

2. Žalobce namítal, že žalovaný vydal napadené rozhodnutí na základě rozhodnutí o správním vyhoštění, jehož důvodem byla domnělá neoprávněnost pobytu žalobce na území EU, žalobce ale oprávnění k pobytu má, a to konkrétně v Německu. Proti rozhodnutí o správním vyhoštění se tak odvolal, považuje je za nezákonné, tím pádem je nezákonné i napadené rozhodnutí vydané za účelem realizace správního vyhoštění.
3. V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobce disponoval na území Německa oprávněním k pobytu do 13. 4. 2023 a další pobyt je neznámý. To však není úplná informace, žalobce má v Německu podanou žádost o prodloužení pobytu a za tímto účelem mu bylo vystaveno potvrzení o fikci pobytu, jehož originál nemá žalobce u sebe, má ho však opatrovnice žalobcovy matky, která fotokopii dokumentu zaslala na emailovou adresu ZZC Balková, fotokopie dokladu je rovněž přílohou žaloby. Žalobce i jeho matka trpí schizofrenií, z tohoto důvodu jemu i jeho matce byla omezena svéprávnost a byl jim ustanoven opatrovník, proto žalobce neměl svůj doklad u sebe. Navíc se do ČR dostal omylem, usnul ve vlaku a do ČR tak vůbec nezamýšlel cestovat, i proto nemá doklad u sebe. Tyto informace by měly být žalovanému známy, když ho sám zajistil v Psychiatrické nemocnici v Bohnicích. Žalovaný však nijak nezohlednil, že je žalobce duševně nemocný a má omezenou svéprávnost.
4. Vzhledem k tomu, že žalobce je oprávněn k pobytu v Německu, není dán důvod pro vydání správního vyhoštění, a tím pádem ani zajištění za účelem správního vyhoštění. Žalovaný by měl žalobci umožnit vycestovat do Německa podle čl. 23 odst. 2 schengenské prováděcí úmluvy. Žalobci měla být uložena povinnost opustit území podle § 50a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Odkázal na judikaturu NSS (sp. zn. 5 Azs 432/2019), podle které je správní vyhoštění krajním řešením pro případ, že kvůli výhradě veřejného pořádku nelze rozhodnout o povinnosti opustit území. Žalobce sám uvedl, že se na území ČR dostal omylem, do Německa se chce vrátit, žije tam prakticky celý svůj život, má tam má všechny blízké, zajištěné bydlení a pobytové oprávnění. Není tak důvod mu ve vycestování do Německa nijak bránit. Současně se nedopustil žádného jednání, které by naplňovalo výhradu veřejného pořádku. Jeho zajištění tak není opodstatněné.
5. Žalovaný svým nesprávným posouzením porušil zejména ustanovení zákona o pobytu cizinců, dále též správního řádu, neboť nezjistil stav věci bez důvodných pochybností (§ 3) a v nezbytném rozsahu (§ 2 odst. 4), neopatřil si dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nevyšel tak ze spolehlivě zjištěného skutkového stavu (§ 50 odst. 2 a 3), nepřihlédl ke všemu, co vyšlo v řízení najevo (§ 50 odst. 4), neprovedl důkazy, které jsou nebytné ke zjištění skutkového stavu a nedostatečně odůvodnil napadené rozhodnutí, co se týká uvedení úvah, kterými se řídil při hodnocení podkladů a výkladu zákona o pobytu cizinců.
6. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný uvedl, že při rozhodování shledal naplnění kumulativních podmínek § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, s žalobcem bylo dne 20. 11. 2024 zahájeno řízení ve věci správního vyhoštění a téhož dne bylo i rozhodnuto o jeho správním vyhoštění. Při svém závěru se žalovaný neodchýlil z limitu diskrečního potenciálu, jasně a konkrétně svůj výrok odůvodnil, jasně poukázal na konkrétní okolnosti případu a definoval jednotlivé skutkové jednání, které nasvědčují tomu, že uložení zvláštního

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

opatření za účelem vycestování by bylo nedostatečně pro naplnění cíle řízení, kterým je realizace správního vyhoštění. Zároveň žalobce svým jednáním naplnil skutkovou podstatu § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.

8. Žalovaný shrnul okolnosti zajištění žalobce v Psychiatrické nemocnici Bohnice, v rámci mezinárodní policejní spolupráce prověřil pobytovou historii žalobce v Německu, kdy z proběhlé komunikace je zřejmé, že žalobce měl v SRN dočasné pobytové oprávnění, od 15. 8. 2023 byl ve výkonu trestu za krádež se zbraní, dne 28. 4. 2024 se žalobce odstěhoval neznámo kam a aktuálně nemá na území SRN žádné pobytové oprávnění. Žalovaný při posouzení zdravotního stavu žalobce vycházel jak z propouštěcí zprávy Psychiatrické nemocnice Bohnice, tak z odborného stanoviska Fakultní nemocnice Bulovka, Ústavu soudního lékařství, ve které je uvedeno, že žalobce je schopen policejních úkonů a pobytu v policejní cele. Žalobce se na území ČR nacházel v rozporu se zákonem o pobytu cizinců, bez dokladů a bez pobytového oprávnění, čímž naplnil podmínky dle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců.
9. Nad rámec žalovaný uvedl, že dne 5. 12. 2024 bylo zajištění žalobce ukončeno a žalobce byl předán na území SRN na základě Dohody mezi vládou SRN a ČR o předávání a přebírání osob na společných hranicích.
10. Po zhodnocení chování žalobce a jeho aktuálního zdravotního stavu dospěl žalovaný k závěru, že v jeho případě existuje důvodná obava, že výkon správního vyhoštění bude zmařen, proto přistoupil přímo k zajištění žalobce, aniž by předtím uložil mírnější prostředky ve formě zvláštních opatření. Chování žalobce a způsob pobytu v ČR lze považovat za jednání závažné a negativně zasahující do zájmů chráněných zákonem o pobytu cizinců. Navrhl proto, aby soud žalobu zamítl.

IV. Obsah správního spisu

11. Ze správního spisu soud zjistil, že dne 19. 11. 2024 byla policejní hlídka vyslána do Psychiatrické nemocnice Bohnice, kde byl hospitalizován cizinec (žalobce), který se měl na území ČR pohybovat bez povolení k pobytu a bez dokladů. Lustrací v CIS bylo potvrzeno, že žalobce nemá na území ČR pobytové oprávnění. Žalobce byl proto dne 19. 11. 2024 zajištěn.
12. Součástí správního spisu je předběžná propouštěcí zpráva z Psychiatrické nemocnice Bohnice vypracovaná dne 19. 11. 2024. Z ní vyplývá, že žalobce trpí schizoafektivní poruchou, v Německu absolvoval asi 10 hospitalizací, bydlí sám, pracuje v chráněné dílně a má omezenou svéprávnost, je uvedeno jméno a adresa opatrovníka. Do ČR přijel vlakem na černo, více si nepamatuje, do nemocnice se dostal tak, že si sám přivolal záchrannou službu, měl suicidální ideace, sebepoškozoval se, byl hospitalizován od 2. 11. 2024 do 19. 11. 2024. V průběhu hospitalizace byl žalobce neklidný, nepredikovatelný, měl bludy, byl bez náhledu na svůj stav, musel být přeložen na oddělení se zvýšenou péčí. Po medikaci došlo k postupnému zklidnění až do fáze, kdy žalobce nesplňoval kritéria dobrovolné hospitalizace. Dle závěru je dále nutné pravidelné užívání medikace dle rozpisu bez vynechání, doporučena kontrola v psychiatrické ambulanci. Podle lékařské zprávy z Fakultní nemocnice Bulovka ze dne 19. 11. 2024 je žalobce schopen pobytu v policejní cele a je schopen policejních úkonů.
13. Dne 19. 11. 2024 žalovaný podal urgentní žádost o informace cestou společného česko-německého centra, konkrétně požádal o ověření totožnosti žalobce, informace o jeho osobě, informaci o jeho občanství a pobytovém oprávnění. Stejného dne byla sdělena identita žalobce, tedy že je státní příslušník Srbska, v Německu měl pobytové oprávnění

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

do 13. 4. 2023, v současnosti je však bez povoleného pobytu, bylo sděleno upozornění, že jde o násilnickou osobu, byl ve výkonu trestu od 15. 8. 2023 do 21. 6. 2024 pro krádež se zbraní.

14. Dne 20. 11. 2024 bylo se žalobcem zahájeno řízení o správním vyhoštění. Při výslechu dne 20. 11. 2024 žalobce uvedl, že má srbské občanství, ale narodil se již v Německu, žije tam celý život, v Srbsku nikoho nemá, do ČR přicestoval z Německa omylem vlakem, protože usnul, neměl u sebe telefon, ví, že je v ČR neoprávněně. Dříve se léčil na psychiatrii, už si ale myslí, že je zdravý, má omezenou svéprávnost a ustanoveného opatrovníka. Jeden rok strávil ve vězení. V Německu má matku, které je rovněž omezena na svéprávnosti, otce a dvě sestry, v kontaktu je však pouze s mladší sestrou. V Srbsku nemá žádné zázemí, nikoho tam nemá, jeho rodiče přicestovali do Německa, když byla matka těhotná, nyní žalobce v Německu žije na ubytovně pro bezdomovce. Co se týče peněžních prostředků, na svém bankovním účtu má asi 300 EUR, platební kartu má ale opatrovník žalobce, žalobce má u sebe pouze 200 Kč. Na ČR nemá žádné vazby.
15. Rozhodnutím ze dne 20. 11. 2024, č. j. KRPA-362062-17/ČJ-2024-000022-ZSV (dále jen „rozhodnutí o správním vyhoštění“) bylo žalobci uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3, 4 zákona o pobytu cizinců a byla mu stanovena doba v délce 1 roku, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, doba k vycestování byla stanovena do 20 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Žalobce naplnil § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 zákona o pobytu cizinců tím, že nejméně dne 19. 11. 2024, tedy v době, kdy byl kontrolován hlídkou OPKPE, pobýval na území bez platného cestovního dokladu, ač k tomu nebyl oprávněn. Ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců naplnil tím, že nejméně dne 2. 11. 2024, kdy přicestoval na území České republiky, pobýval na území bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn, a to až do dne 19. 11. 2024, kdy byl kontrolován hlídkou OPKPE a následně omezen na osobní svobodě. Správní orgán určil dobu neoprávněného pobytu z procesní opatrnosti pouze ode dne 2. 11. 2024, tedy dne, kdy cizinec nejspíše přicestoval do České republiky a poté byl hospitalizován.
16. Napadeným rozhodnutím ze dne 20. 11. 2024 byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců zajištěn za účelem vycestování. Doba zajištění byla stanovena v souladu § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody. Žalobce si musel být vědom, že se na území ČR nachází nelegálně a taktéž bez cestovního dokladu, žalovaný vzal v úvahu to, že žalobce přicestoval omylem, to však nelze klást za vinu nikomu jinému než žalobci samotnému, který je odpovědný za své jednání a hlídání si skutečností spojených se svou pobytovou situací. Na základě lékařských zpráv žalobce přicestoval do ČR dne 2. 11. 2024 a do dne 19. 11. 2024 se na území nachází bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn. Tímto jednáním se dopustil naplnění skutkové podstaty § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců, neboť je nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že není v jeho zájmu vrátit se do Srbska, jelikož k tomu nemá žádný důvod, nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Žalovaný dále spatřoval možnost nerespektování rozhodnutí o správním vyhoštění tím, že by žalobce pouze vycestoval do Německa a tam se skrýval. Z jeho předešlého jednání tak vyplývá, že žalobcovo dobrovolné vycestování nelze očekávat, neskýtá záruku, že bude plnit správním orgánem uložené povinnosti. Uložení zvláštních opatření za účelem vycestování podle § 123b zákona o pobytu cizinců je nedostačující, k neuložení žalovaný přistoupil zejména z důvodu nebezpečí, že by žalobce vycestoval do Německa.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

17. Dle doplnění odpovědi cestou česko-německého centra ze dne 28. 11. 2024 žalobce má v Německu dočasné právo pobytu na základě podané žádosti o prodloužení povolení k pobytu (doklad dočasné povolení k pobytu „Fiktionsbescheinigung“).
18. Dne 4. 12. 2024 byl vydán příkaz k propuštění žalobce ze zařízení pro zajištění cizinců, dne 5. 12. 2024 došlo k předání žalobce do Německa tamní policii.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

19. Městský soud v Praze o věci samé rozhodl ve lhůtě dle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců, a to bez jednání dle téhož ustanovení, jelikož účastníci řízení projednání věci při ústním jednání nepožadovali a soud nepovažuje nařízení ústního jednání za nezbytné.
20. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). V souladu s požadavky rozsudku Soudního dvora ze dne 8. 11. 2022, Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, C-704/20 a C-39/21, soud z úřední povinnosti přezkoumal i podmínky zákonnosti zajištění žalobcem nenamítané. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
21. Podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců *policie je oprávněna zajistit cizince staršího 15 let, jemuž bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění anebo o jehož správním vyhoštění již bylo pravomocně rozhodnuto nebo mu byl uložen jiným členským státem Evropské unie zákaz vstupu platný pro území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace a nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování, pokud je nebezpečí, že by cizinec mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění, zejména tím, že v řízení uvedl nepravdivé údaje o totožnosti, místě pobytu, odmítl tyto údaje uvést anebo vyjádřil úmysl území neopustit nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání*
22. Žalobce namítal, že žalovaný nijak nezohlednil, že je žalobce duševně nemocný a má omezenou svéprávnost. Soud tuto žalobní námitku shledal důvodnou. Žalobce byl policií zajištěn po několikátýdenním pobytu v psychiatrické nemocnici, do které se dostal pro svůj nepříznivý psychický stav. Žalovaný měl k dispozici propouštěcí zprávu a další materiály, které indikovaly, že žalobce může být zranitelnou osobou.
23. Na povinnost správních orgánů při rozhodování o zajištění věnovat pozornost tomu, zda nejedná se zranitelnou osobou, upozornil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 18. 8. 2022, č. j. 1 Azs 218/2021-71: *„při rozhodování o zajištění tedy musí správní orgán posoudit, zda nejedná se zranitelnou osobou. K tomu by měl dojít na základě informací, které má v době rozhodování k dispozici. Pokud se správní orgán během řízení dozví, že jedná s osobou, která trpí vážnou nemocí, měl by danou informaci vnímat jako „výstražnou červenou kontrolku“ s nápisem: potenciálně zranitelná osoba. Zranitelnost osoby sama o sobě nevylučuje možnost jejího zajištění za účelem správního vyhoštění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2022, č. j. 2 Azs 235/2021 - 54, odst. 20). Představuje ale významnou skutečnost, která má vliv na posouzení, zda existuje vhodnější alternativa k zajištění (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019 - 6, odst. 28). V případech, kde z dostupných informací vyplývá, že by se mohlo jednat o*

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

zranitelnou osobu, se správní orgán musí v rozhodnutí vypořádat s tím, zda se o zranitelnou osobu skutečně jedná, nebo ne.“ (pozn. soudu – podtržení doplněno)

24. Zákon o pobytu cizinců sice postavení zranitelných osob přímo neupravuje, zajištění za účelem správního vyhoštění ale spadá do rozsahu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“), jejíž čl. 16 má přímý účinek (rozsudek Soudního dvora EU ze dne 28. 4. 2011, El Dridi, C-61/11 PPU; rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50). V čl. 16 odst. 1 návratové směrnice je pak zakotveno, že postavení zranitelných osob se věnuje zvláštní pozornost.
25. Podle čl. 3 odst. 9 návratové směrnice jsou zranitelnými osobami *nezletilé osoby, nezletilé osoby bez doprovodu, zdravotně postižené osoby, starší lidé, těhotné ženy, rodiče samoživitelé s nezletilými dětmi a osoby, které byly mučeny, znásilněny nebo vystaveny jiné závažné formě psychického, fyzického nebo sexuálního násilí*. Tento výčet je taxativní. S pojmem zranitelných osob nicméně pracuje i směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. června 2013, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), která ve svém čl. 21 obsahuje naopak demonstrativní výčet, v němž jsou zmíněny také osoby s duševní chorobou.
26. Nejvyšší správní soud v již citovaném rozsudku č. j. 1 Azs 218/2021-71 k tomu uvedl, že *„z ustálené judikatury k požadavkům jednotného použití unijního práva a zásady rovnosti vyplývá, že znění ustanovení unijního práva, které výslovně neodkazuje na právo členských států za účelem vymezení svého smyslu a dosahu, musí být zpravidla vykládáno v celé Unii autonomním a jednotným způsobem, přičemž tento výklad je třeba hledat s přihlédnutím nejen ke znění tohoto ustanovení, ale i ke kontextu ustanovení a k cíli sledovanému dotčenou právní úpravou (v tomto smyslu viz rozsudek Soudního dvora EU ze dne 2. 4. 2009 ve věci C-523/07, A, bod 34).“* A dále ilustruje situaci, pro kterou je případný výkladový rozpor v pojetí zranitelných osob nepřipustný: *„lze si představit situaci, při které nebude žadatel o azyl umístěn do detence pro svou zranitelnost, která bude spočívat v tom, že trpí závažnou chorobou. Při řízení o vyhoštění by ale již za zranitelnou osobu najednou považován nebyl, protože závažná choroba není v uzavřeném výčtu čl. 3 odst. 9 návratové směrnice a došlo by k jeho umístění do detence bez jakékoliv reflexe jeho zdravotního stavu. Přitom by se stále jednalo o stejnou osobu se stejnými (ne-li závažnějšími) zdravotními problémy. Tento výklad je dle Nejvyššího správního soudu neudržitelný.“*
27. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl od 2. 11. 2024 do 19. 11. 2024 hospitalizován v Psychiatrické nemocnici Bohnice kvůli svému špatnému psychickému stavu (sebevražedné myšlenky, sebepoškozování, bludy). K hospitalizaci došlo bez písemného souhlasu žalobce, proto mu byl jmenován procesní opatrovník, jak vyplývá z usnesení Obvodního soudu pro Prahu 8 ze dne 5. 11. 2024, č. j. 3 L 999/2024-4, které je rovněž součástí správního spisu. Z předběžné propouštěcí lékařské zprávy, kterou měl žalovaný k dispozici, lze vyčíst, že žalobce trpí schizoafektivní poruchou, během samotné hospitalizace byl neklidný a agresivní, trpěl halucinacemi, jeho stav se pomocí medikace podařilo postupně stabilizovat, ošetřující lékař žalobci předepsal nezbytnou další medikaci. Z lékařské zprávy dále vyplývá, že žalobce byl v Německu, kde bydlí, opakovaně hospitalizován a má omezenou svéprávnost.
28. Žalovaný tak měl k dispozici informace o tom, že žalobce trpí závažnou duševní poruchou, jejíž projevy mají zásadní vliv na jeho prožívání a jednání, a také o tom, že žalobce byl v Německu pro svou duševní poruchu omezen na svéprávnosti. To vše jsou

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

informace indikující možnost, že žalobce je zranitelnou osobou. Přesto se žalovaný možnou zranitelností žalobce a jeho zdravotním stavem v napadeném rozhodnutí nijak nezabýval.

29. Součástí správního spisu je sice lékařská zpráva ze dne 19. 11. 2024 z Fakultní nemocnice Bulovka, podle které je žalobce schopen policejních úkonů a pobytu v policejní cele a má doporučenou medikaci. Žalovaný tím sice dostal povinnosti zajistit zdravotní kontrolu žalobce jako potenciálně zranitelné osoby před jejím zajištěním (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2017, č. j. 5 Azs 223/2017 - 27, odst. 25). V napadeném rozhodnutí se však již zdravotním stavem (resp. duševní chorobou) žalobce nijak nezabýval, nehodnotil, zda zajištění v případě žalobce přichází v úvahu právě s ohledem na jeho zdravotní a psychický stav, ani se nezabýval tím, zda jsou v ZZC Balková vhodné podmínky pro pobyt osob s konkrétní duševní poruchou, zda bude mít žalobce zajištěnou dostatečnou zdravotní péči apod.
30. Žalovaný tedy měl k dispozici informace, které napovídaly, že žalobce může být zranitelnou osobou. Vyplývá to jak ze zdravotní anamnézy, tak už se ze samotného faktu, že žalobce byl zajištěn bezprostředně po několikátýdenním pobytu v psychiatrické nemocnici, přičemž byl z psychiatrické nemocnice předán rovnou cizinecké policii. Pochybnosti o žalobcově psychickém stavu měly vyvolat také jeho nesourodé odpovědi během výslechu. Uvedl totiž, že žije od narození v Německu, část života žil i v Polsku, v Srbsku však nikdy nežil a nemá tam žádné zázemí. Přesto ale na dotaz, zda se je ochoten se vrátit do Srbska, konstatoval, že by se do Srbska mohl vrátit. Těmito informacemi se však žalovaný nijak nezabýval a nepřizpůsobil jim svůj postup, v napadeném rozhodnutí se nijak nezabýval možností, že žalobce může být zranitelnou osobou, ani tím, zda a za jakých podmínek může být zajištěn a zda mu bude v daném zařízení dostupná potřebná lékařská péče. Napadené rozhodnutí tak zatížil vadou nepřezkoumatelnosti.
31. Napadené rozhodnutí je navíc vnitřně rozporné, neboť v úvodu je konstatováno, že má žalobce v Německu opatrovníka, dále však žalovaný uvedl, že žalobce je soběstačný a schopný se o sebe postarat (viz str. 4) a že je žalobce svéprávný (viz str. 8), což je rovněž v přímém rozporu s obsahem správního spisu, podle kterého je žalobce omezen na svéprávnosti a pobírá sociální dávky. I to způsobuje nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
32. Žalobce dále namítal, že v Německu disponuje pobytovým oprávněním, a tudíž nemělo být rozhodnuto ani o jeho správním vyhoštění. Tato námitka není důvodná.
33. Právní úprava § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců vyžaduje k zajištění cizince současně splnění tří podmínek. Splnění první podmínky, tj. že žalobci bylo doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, je v posuzované věci doloženo obsahem správního spisu, konkrétně se jedná o oznámení o zahájení správního řízení ze dne 20. 11. 2024, č. j. KRPA-362062-14/ČJ-2024-000022. Tato podmínka tedy byla splněna už samotným doručením oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění.
34. V rozhodnutí o zajištění je pak žalovaný povinen posoudit, zda existuje reálný předpoklad realizace výkonu návratového rozhodnutí ve stanovené době trvání zajištění, není však nutné postavit najisto, že navrácení cizince bude skutečně realizováno, postačí závěr o jeho možnosti. Stran otázky realizovatelnosti správního vyhoštění NSS konstatoval v rozsudku rozšířeného senátu ze dne 23. 11. 2011, č. j.: 7 As 79/2010-150, publ. Pod č. 2524/2012: „*Správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona o pobytu cizinců možnými překážkami správního* Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správné vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu.“ V rozsudku NSS, č. j. 7 As 79/2010-150, a dále např. v rozsudku NSS ze dne 15. 6. 2022, č. j. 6 Asz 59/2021-27, se také výslovně poznamenává, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro naplnění tohoto účelu.

35. Žalovaný vydal napadené rozhodnutí i rozhodnutí o správním vyhoštění ve stejný den, tj. dne 20. 11. 2024, a to na základě tehdy dostupných informací. Žalovaný se v obou rozhodnutích zabýval otázkou pobytového oprávnění žalobce na území členských států EU, nicméně lustrací nebylo zjištěno žádné jeho pobytové oprávnění v České republice, přičemž z informací dodaných německými orgány prostřednictvím česko-německého centra dne 19. 11. 2024 žalovaný zjistil, že žalobce měl ve Spolkové republice Německo (dále jen „SRN“) pobytové oprávnění pouze do 13. 4. 2023, ke dni 19. 11. 2024 však byl bez povoleného pobytu na území SRN. Žalovaný se též pokoušel kontaktovat opatrovníka žalobce, to se mu však nepodařilo. Na základě toho žalovaný neměl důvod pochybovat, že žalobce nedisponuje oprávněním k pobytu ani v ČR ani v SRN, a tedy v tomto ohledu ani neměl důvod pochybovat o realizovatelnosti správního vyhoštění žalobce. Žalovaný se tak dostatečně zabýval otázkou, zda existuje reálný předpoklad realizace výkonu rozhodnutí o správním vyhoštění, uvedené nenásvědčovalo tomu, že by výkon rozhodnutí nemohl být realizován. Jak je uvedeno výše, v řízení o zajištění není nutné postavit najisto, že navrácení cizince bude skutečně realizováno, postačí závěr o jeho možnosti, což bylo v daném případě splněno.
36. Teprve dne 28. 11. 2024 byla žalovanému doručena doplňující informace od Policie SRN, dle které žalobce sice nemá v SRN platný pobyt, má však v SRN dočasné právo pobytu na základě podané žádosti o prodloužení povolení k pobytu. Tuto informaci však žalovaný neměl v době vydání napadeného rozhodnutí k dispozici, přičemž soud podle § 75 odst. 1 s.ř.s. při přezkumu vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, pozdější sdělení této informace tak nemá vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí. Žalovaný na danou informaci reagoval tím, že dne 4. 12. 2024 vydal příkaz k propuštění žalobce ze zajištění a dne 5. 12. 2024 bylo realizováno jeho předání do Spolkové republiky Německo tamní policii.
37. S ohledem na shora uvedenou nepřezkoumatelnost z důvodu nehodnocení zdravotního stavu žalobce a jeho potenciální zranitelnosti však nemůže obstát ani hodnocení žalovaného ohledně možnosti uložení zvláštních opatření za účelem vycestování a stanovení doby trvání zajištění na 90 dnů, které je třeba rovněž považovat za nepřezkoumatelné. Proto se jimi soud již blíže nezabýval.
38. Soud k důkazu neprováděl předběžnou propouštěcí zprávu ani pobytový průkaz ze SRN, které byly přiloženy k žalobě, neboť propouštěcí zpráva a informace o pobytovém oprávnění žalobce v SRN jsou součástí správního spisu.
39. S ohledem na výše uvedené zrušil soud napadené rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s., jelikož je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.

40. Soud současně se zrušením rozhodnutí nevyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, neboť po zrušení rozhodnutí o zajištění žalobce je nutno na toto rozhodnutí nahlížet, jako kdyby vůbec nebylo vydáno. Neexistuje tak řízení, v němž by mělo být pokračováno, protože podle § 124 odst. 2 zákona o pobytu cizinců je vydání rozhodnutí o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění prvním úkonem v řízení. Je-li tedy rozhodnutí zrušeno, neznamená to, že se věc vrací správnímu orgánu k dalšímu řízení, jak je ve správním soudnictví obvyklé (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Naopak to z povahy věci znamená ukončení řízení před správním orgánem (viz rozsudky NSS ze dne 1. 11. 2012, č. j. 9 As 111/2012-34, a ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46).
41. O nákladech řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s., když v řízení úspěšnému žalobci žádné náklady řízení nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 17. prosince 2024

Mgr. Kateřina Peroutková v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje S. T.